

Антична култура Римска цивилизация

1. Римската цивилизация: хронологични граници и периодизация; географска среда и древно население на Италия. Съвременни перспективи към римската култура и приноса ѝ в европейската цивилизация.
2. Ранният Рим – Рим на царете и появата на *res publica*. Римският мит. Анализ на митовете за основателите и за царете. Ценностният арсенал на римската идентичност.
3. Периодът на Ранната република. Римската експанзия в Италия. Усвояване на чуждото пространство. Доктрината за справедливата война. Социално деление и борбата на съсловията.
4. Периодът на Средната република. Римската експанзия извън Италия. Културни аспекти на експанзията. Взаимодействието с Гърция: традиционализъм и филелинизъм.
5. Вътрешните проблеми на Късната република – “Римската революция”. Изкуство. Представителни литературни жанрове и автори.
6. Политическо и социално устройство на римската държава. Институции и магистратури. Социална структура и съсловна йерархия.
7. Епохата на Август. Идеология на новия ред. Представителни литературни жанрове и автори. Литературен патронаж. Тенденции в изкуството. “Олтарът на мира”.
8. Римската религия. Еволюция и класификация на пантеона. Места и служители на култа. Култови практики. Мантика.
9. Обликът на Рим в императорската епоха. Урбанизация и организация на общественото пространство. Живот в големия град.
10. Жизнената среда. Организация на частното пространство. *Domus, insula, villa*.
11. Частен живот. Всекидневие и социални контакти.
12. Българските земи в Римската епоха

Основна литература:

- Алпатов, М., Всеобщая история искусств, М. - Л., 1948 = История на изкуството, С., 1982
Батаклиев, Г., Антична митология. Справочник, С., 1986, 1994.
Вейн П., История на частния живот в Римската империя, С., 2001.
Гримал, П., Римската цивилизация, С., 1998.
Гримал, П., Животът в древния Рим, С., 1999.
Гримал, П., Речник на гръцката и римската митология, С., 2003.
Етиен, Р., Всекидневният живот в Помпей. С., 1983.
Иванова, М., Форма и композиция в античната архитектура – Рим, С., 1978.
Кнабе Г. С., Древний Рим - история и повседневность, Москва 1986.
Култура древнего Рима. Сборник. Т.1-2. М., 1985.
Куманецкий, К., История культуры древней Греции и Рима, М., 1990.
Попов, Д., Древен Рим. История и култура, С., 2002.
Ривкин, Б., Антично изкуство, С., 1983.
Справочник по антична литература, София, 1988, 1997.
Carcopino J., Daily Life in Ancient Rome, New York 1986.
Dumezil, G., La religion romaine archaïque, Paris 1966.
Homo, L., La civilisation romaine, Paris 1930.
Paoli, U. E., Das Leben im alten Rom, Bern und Muenchen, 1961.
Woolf, G., ed., Cambridge illustrated history of the Roman world, Cambridge Univ. Press, 2003.